

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5To/64/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6719010752
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Deák
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6719010752.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici na verejnom zasadnutí konanom dňa 11. augusta 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Deáka a sudcov JUDr. Štefana Nováka, LL.M. a JUDr. Jozefa Mikluša, v trestnej veci obžalovaného S. M. pre zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák. a iné, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Zvolen sp. zn. 3T/150/2019 zo dňa 27.05.2020, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Tr. por. z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Zvolen sp. zn. 3T/150/2019 zo dňa 27.05.2020 vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu.

Krajský súd rozhodujúc sám podľa § 322 ods. 3 Tr. por. o d s u d z u j e obžalovaného S. M., nar. XX.XX.XXXX, podľa § 199 ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 7, § 41 ods. 2 Tr. zák. k úhrnnému trestu odňatia slobody na 8 (osem) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. sa obžalovaný pre výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Výrok o náhrade škody zostáva zrušením nedotknutý.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 3T/150/2019 zo dňa 27.05.2020 bol obžalovaný S. M. uznaný vinným zo zločinu znásilnenia podľa § 199 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák., zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zák. a prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa XX.XX.XXXX v čase okolo 20.00 hod., po tom ako so súhlasom vošiel do bytu svojej bývalej družky S. R., nar. XX.XX.XXXX, na adrese G.. I. XXXX/XX, vo W. opraviť gauč, počas tohto sa začal poškodenej pýtať s koľkými mužmi na gauči mala pohlavný styk, vyžadoval od nej, aby mu ukázala svoj mobilný telefón, s kým si píše, čo poškodená odmietla, na čo začala medzi nimi hádka, kde poškodenej povedal, že je suka, že ju zabije, následne svojou pravou rukou chytil poškodenú za sánku a zápästím pritlačil o jej hrdlo, začal jej búchať hlavu o stenu a povedal jej, že ak mu nedá PIN kód od jej mobilného telefónu, tak jej mobilný telefón roztrieska o hlavu, kde počas tohto útoku poškodená plakala, následne S. M., ako poškodenú stále držal a tak ju násilím vtlačil do spálne, tam ju hodil na posteľ a priľahol ju nohami, z nočného stolíka zobral mobilný telefón poškodenej, vravel jej, že ju zabije ak mu nedá to číslo, ak mu neukáže telefón a niekoľkokrát ním udrel poškodenú do čela a inej časti hlavy, kým sa mobilný telefón nerozbil, pritom poškodená v snahe sa brániť a prejaviť nesúhlas s týmto konaním poškrabala S. M. na ľavej ruke a následne ako ležala na chrbte na posteli po úderoch a s bolesťami hlavy, tak jej stiahol nohavičky a ako na nej ležal využijúc túto celú situáciu, proti jej vôli a po fyzickom napadnutí tým, že mala

sťažené možnosti bránenia sa jej povedal, že budú mať sex a následne vnikol do nej svojím pohlavným údom a vykonal na nej sulož, pričom poškodená počas celého aktu plakala, čím týmto svojím konaním spôsobil S. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom W., G.. I. XXXX/XX otras mozgu ľahkého stupňa, pomliaždenie hlavy v čelovej oblasti a jednoduché podliatiny v oblasti ramena a stehna, ktoré si vyžiadali hospitalizáciu v Nemocnici W. po dobu 4 dni a dobu liečenia 21 dní od úrazu a zranenia znalec kategorizuje ako ľahké.

Bol za to odsúdený podľa § 199 ods. 2 Tr. zák., § 37 písm. h), m), § 38 ods. 5 , § 41 ods. 1 Tr. zák. k úhrnnému trestu odňatia slobody na 12 rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. bol obžalovaný pre výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. bola obžalovanému uložená povinnosť nahradiť poškodenému Všeobecnej zdravotnej poisťovni, a.s. škodu vo výške 361,07 Eur.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný v zákonnej lehote prostredníctvom obhajcu písomné odvolanie. V odvolaní poukazuje na zákonnú požiadavku riadneho zistenia skutkového stavu bez dôvodných pochybností a z toho prameniaku istotu o vine obžalovaného a nie pravdepodobnosť jeho viny. Uvádza ďalej, že v danej veci sa vytvorili dve skupiny dôkazov, a to na jednej strane jeho tvrdenie, že trestnú činnosť nespáchal a naopak tvrdenie poškodenej, že k trestnej činnosti došlo, pričom tieto tvrdenia boli na jednej i druhej strane podporované ďalšími svedeckými výpoveďami.

Odvolateľ nepovažuje závery súdu o hodnotení hodnovernosti poškodenej za správne, poukazujúc na závery znalkyne psychologičky, že poškodená má podpriemerné schopnosti vnímať, zapamätať si a reprodukovať prežívané skutočnosti.

Podľa tvrdenia poškodenej mala byť znásilnená ním už v roku XXXX (prebieha trestné konanie), od tej doby sa má zúčastňovať potrebnej terapie a poradenstva. Táto skutočnosť jej však nebránila, aby sa s ním od marca 2019 stretávala, akceptovala drobné pozornosti a podľa jej vyjadrení sa s ním aj intímne stýkala. Pokiaľ by poškodená správanie z jeho strany vnímala ako obťažovanie, tak by to vzhľadom na jej postavenie ako H. oznámila príslušným orgánom.

Odvolateľ poukazuje aj na výpovede svedkýň G. a G., ktoré sprostredkovali po opise poškodenej priebeh predmetného večera. Poškodená im uvádzala, že po úderoch telefónom zo strany obžalovaného si miestami nepamätá čo sa odohralo, a to i vo vzťahu k pohlavnému styku.

Uvádza tiež, že od počiatku popiera, aby bol v inkriminovanej dobe v byte poškodenej. Jednoznačný dôkaz o tom nie je napokon k dispozícii. Skutočnosť či bol alebo nebol u svojej priateľky neznamená automaticky, že bol u poškodenej. Čo sa týka svedka taxikára E., ten si nepamätá deň, kedy ho mal viesť taxíkom. Poškodená pri prvotnom ošetrení neuvádzala, že by mala byť znásilnená a nemožno to pripísať tomu, že bola po otrase mozgu, ktorý nebol navyše jednoznačne diagnostikovaný. Počas hospitalizácie bola i gynekologicky vyšetrená bez známok, ktoré by nasvedčovali tomu, že by mala byť znásilnená. Skutočnosť, že by sa mal nachádzať v byte poškodenej dňa XX.XX.XXXX nenasvedčuje ani znalecký posudok KEÚ, čo sa týka mobilného telefónu, ktorým ju mal biť, kde neboli zistené známky jeho DNA. Podľa odvolateľa sú rozpory aj vo výpovedi poškodenej, čo sa týka mechanizmu vzniku modrín na končatinách. Vzhľadom na ním uvádzané argumenty existujú závažné pochybnosti o tom, že mal spáchať žalovanú trestnú činnosť. Navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vrátiť vec okresnému súdu na nové konanie a rozhodnutie, alternatívne po zrušení rozsudku ho spod obžaloby oslobodiť.

Krajský súd na podklade podaného odvolania preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj konanie, ktoré im predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného možno sčasti akceptovať, najmä čo sa týka uloženého trestu.

Krajský súd konštatuje, že okresný súd vykonal dostatočné dokazovanie, vykonané dôkazy vyhodnotil v jednotlivosti i vo vzájomnej súvislosti a následne dospel k správnyom záverom skutkovým i právnym. Obžalovaný sa od počiatku bránil tým, že v inkriminovaný večer, teda dňa XX.XX.XXXX okolo 20.00 hod. v byte poškodenej vôbec nebol. Zdržiaval sa u svojej priateľky C. E. a až ráno nasledujúceho dňa sa stretol s poškodenou na ulici a tá mala vyvolať konflikt s jeho priateľkou.

Túto jeho obhajobu však nepotvrdila ani svedkyňa C. E., ktorá v prípravnom konaní i na hlavnom pojednávaní uviedla, že obžalovaný sa v inkriminovanú noc u nej nezdržoval a prišiel až nasledujúci deň ráno. Až na hlavnom pojednávaní po oboznámení súdom s časťou výpovede obžalovaného svedkyňa uviedla, že obžalovaný u nej v daný večer mohol byť, ale mohol odísť niekedy po polnoci a potom sa znova vrátiť.

Výpoveď obžalovaného je tiež vyvrátená výpoveďou poškodenej S. R., ktorá uvádzala, že s obžalovaným sa začala stýkať po tom, čo bol prepustený z väzby a bolo to na jeho podnet. Mali občas aj intímny styk. K nej do bytu prišiel aj v inkriminovaný večer okolo 20.00 hod. s tým, že opraví pokazený nábytok. Keď mu odmietla dať PIN od jej telefónu, ktorý chcel kontrolovať, udrel ju hlavou o stenu, tlačil jej na krk a uvádzal, že ak mu PIN nedá, zabije ju. Udieral ju tiež telefónom do hlavy a potom jej povedal, že budú mať sex, ľahol si na ňu a vnikol do nej. Poškodená si nepamätá, ako dlho to bolo. Obžalovanému potom povedala, že príde dcéra, ten odišiel, jej bolo zle, preto išla do zdravotníckeho zariadenia, tam o znásilnení najprv nechcela hovoriť. Bola hospitalizovaná a potom vec oznámila na Okresnej prokuratúre vo Zvolene.

Podobne ako poškodená vypovedali aj svedkyne - kamarátka poškodenej L. G. a matka poškodenej Z. G., ktorým poškodená celý incident popísala. Svedkyňa G. poškodená uviedla, že pre bolesť si nepamätala, ako k pohlavnému styku došlo.

Do rámca výpovede poškodenej zapadá aj výpoveď H. E. - taxikára, ktorý viedol obžalovaného k poškodenej v inkriminovanom období.

V intenciách výpovede poškodenej sú aj lekárske správy a znalecký posudok Znaleckej organizácie s.r.o. Zvolen, z ktorých vyplýva, aké zranenia utrpela poškodená a že boli zapríčinené inou osobou. Podľa znaleckého posudku mechanizmus zranenia zodpovedá popisu poškodenej. Podliatiny končatín mohli vzniknúť silným úchopom, alebo zakľaknutím či zaľahnutím. Poškodená mala zníženú schopnosť brániť sa pred útokom pre vzniknutý otras mozgu a ten mohol byť príčinou aj pamäťového výpadku niektorých častí incidentu. Znalec zastupujúci túto znaleckú organizáciu uviedol, že ani pri násilnom sexuálnom styku nemusia byť známky násillia na vonkajších rodidlách, čo vysvetľuje gynekologický lekársky nález.

Aj znalkyňa psychologička uvádza, že u poškodenej nebol zistený sklon k vedomému skresľovaniu prežitých udalostí, čiže v danom prípade popísala udalosti v základných rysoch tak, ako ich vnímala, napriek tomu, že jej schopnosť vnímať a reprodukovať prežité udalosti bez skreslenia je podľa znalkyne hodnotená ako podpriemerná. Znalkyňa stav poškodenej charakterizovala ako destabilizovaný so znakmi psychotraumy, ktorú možno dať do súvislosti s danou trestnou činnosťou. U poškodenej je možno vnímať psychomotorické obtiaže, nervozitu, napätie, strach i podriadenosť v súvislosti s prežitým. Chýba jej ráznosť a pribojnosť, nechá sa ľahko ovplyvniť a oklamať. Táto charakteristika poškodenej zapadá do rámca súvislostí, keď obžalovaný je psychologicky charakterizovaný ako simplexný, dominujúci, impulzívny, presadzujúci sa. Z toho vyplýva, že poškodená sa s ním napriek prežitým udalostiam neprestala stýkať a rázne ho neodmietla. Aj z predložených sms správ je zrejmé, že obžalovaný na jednej strane tvrdí, aký má pozitívny vzťah k poškodenej, vzápätí ju hrubo uráža, ponižuje a dehonestuje. Možno konštatovať, že poškodená vďaka svojej ovplyvniteľnosti a nerozhodnosti dala priestor obžalovanému, aby na ňu pôsobil, navyše keď tento z predchádzajúceho spolužitia s ňou vedel, ako s ňou môže manipulovať. Aj znalkyňa psychiatricka zistila u poškodenej vleklú neurotickú poruchu, je liečená psychiatricky, tento stav je ovplyvniteľný. Aj táto znalkyňa u poškodenej konštatuje príznaky bezmocnosti, menejcennosti, strachu, úzkosti, hanby a viny. Znalkyňa hodnotí poškodenú podobne ako znalkyňa psychologička za nezrelú, manipulovateľnú, nevyspelú, ktorá sa stáva ľahkou korisťou osôb, ktoré sa k nej správajú násilnícky. Osobnosť poškodenej má črty závislosti, preto potrebuje ľudí, ktorí ju budú viesť a v danom prípade, pokiaľ mal obžalovaný pocit, že s ňou môže manipulovať, tak to potom aj robil.

Znalkyňa psychiatricka zistila u obžalovaného, že ho možno označiť za manipulátora, ktorý si dokáže vyberať obeť, ktoré môže ovládať. Na telefóne poškodenej KEÚ nezistil upotrebitelné odtlačky. KEÚ na predloženej telefonickom prístroji zistil DNA poškodenej, nezistil DNA obžalovaného, i keď na displeji nebolo zaistené dostatočné množstvo biologického materiálu, z ktorého by bolo možné urobiť jednoznačný záver.

Z výpisu telefonických hovorov poškodenej vyplýva, že v predmetný deň a čas bola medzi obžalovaným a poškodenou veľmi čulá telefonická komunikácie. Tieto vykonané dôkazy dávajú odpoveď aj na odvolacie pripomienky.

Podľa názoru krajského súdu si potom okresný súd počínal správne a zákonne, keď uznal obžalovaného vinným zo zločinu znásilnenia podľa § 199 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák., pretože násilím donútil ženu k súložiu, na taký čin zneužil jej bezbranosť, teda to, že poškodená po úderoch po hlave sa nebola schopná náležite brániť a čin spáchal na chránenej osobe (bývalej družke). Správne ho uznal vinným aj zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zák., pretože iného násilím a hrozbou násilia nútil, aby niečo konal a z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák., pretože inému úmyselne ublížil na zdraví.

Pri ukladaní trestu okresný súd vyhodnotil konanie obžalovaného ako jednočinný súbeh trestných činov, teda trestné činy spáchané jedným skutkom, pričom ukladal trest v zmysle najprísnejšieho ustanovenia § 199 ods. 2 Tr. zák., kde je hrozené trestom odňatia slobody na 7 rokov až 12 rokov. Obžalovanému pričítal k tärarce dve prirážajúce okolnosti, a to že už v minulosti bol súdne trestaný a spáchal viac trestných činov a navyše v minulosti bol už odsúdený za zločin, preto v zmysle § 38 ods. 5 Tr. zák. zvýšil spodnú trestnú sadzbu o jednu polovicu rozdielu medzi vrchnou a spodnou trestnou sadzbou a uložil obžalovanému trest odňatia slobody na 12 rokov. Krajský súd sa v tomto smere nestotožnil so závermi okresného súdu s tým, že trestnú činnosť nespáchal jedným skutkom, ale trestnú činnosť spáchal viacerými skutkami a preto bolo potrebné ukladať úhrnný trest v zmysle § 41 ods. 2 Tr. zák.

Uložený trest obžalovanému prvostupňovým súdom krajský súd považoval za neprimerane prísny, keď ku konaniu došlo aj za prispenia poškodenej. Poškodená napriek negatívnym skúsenostiam s obžalovaným, ktorý ju mal už predtým znásilniť a okradnúť, sa s ním opätovne stýkala, a to i intímne. Neodmietala drobné pozornosti a poskytované služby zo strany obžalovaného, hoci po predchádzajúcich skúsenostiach s ním si mala od neho držať dostatočný odstup.

Obžalovanému bolo potom potrebné ukladať úhrnný trest za zbiehajúce sa trestné činy, z ktorých dva boli zločiny a v zmysle § 41 ods. 2 Tr. zák. sa ukladá zvýšený úhrnný trest v tom smere, že sa zvyšuje trestná sadzba o jednu tretinu. Obžalovanému teda bolo možné uložiť trest odňatia slobody na 7 rokov až 20 rokov.

Podľa § 38 ods. 7 Tr. zák. ustanovenia o zvyšovaní spodnej trestnej sadzby v zmysle § 38 ods. 4 až 6 Tr. zák. sa nepoužijú, ak sa súčasne ukladá zvýšený úhrnný alebo súhrnný trest podľa § 41 ods. 2 alebo § 42 Tr. zák., a ak súčasné použitie týchto ustanovení by bolo pre páchatela neprimerane prísne.

Práve o tento prípad sa jedná a krajský súd preto po zrušení výroku o treste odňatia slobody sám obžalovanému uložil trest odňatia slobody pri spodnej hranici zákonom určenej trestnej sadzby, a to na 8 rokov. Má za to, že tento trest je dostatočný pre obžalovaného a navyše keď je voči obžalovanému vedené trestné stíhanie za ďalšiu trestnú činnosť, kde prichádza v úvahu ukládanie súhrnného trestu.

Pre výkon uloženého trestu krajský súd zaradil obžalovaného do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, pretože v nedávnej dobe bol už vo výkone trestu odňatia slobody.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.